

23 Ιανουαρίου 2023

Οδηγίες για τον εμβολιασμό έναντι του Έρπητα Ζωστήρα

1. Τί είναι ο Έρπητας Ζωστήρας

Ο ιός του έρπητα ζωστήρα (Varicella Zoster Virus – VZV) μολύνει τον άνθρωπο στην παιδική ηλικία και προκαλεί ανεμοβλογιά. Στην συνέχεια ο ιός μεταπίπτει σε λανθάνουσα κατάσταση, συνήθως στα γάγγλια των νευρών. Ο ιός ενεργοποιείται εκ νέου στη διάρκεια της ζωής του ανθρώπου, όταν εξασθενήσει το ανοσοποιητικό σύστημα, πχ λήψη ανοσοκατασταλτικών φαρμάκων, κακήθες νόσημα, HIV λοίμωξη και τέλος μεγάλη ηλικία που συνοδεύεται από ανοσογήρανση. Η επανενεργοποίηση του ιού προκαλεί έρπητα ζωστήρα, που χαρακτηρίζεται από επώδυνες δερματικές βλάβες, κατά μήκος ενός νευροτομίου. Η συχνότητα του ζωστήρα αυξάνει με την ηλικία, από 5 κρούσματα ανά 1000 άτομα πληθυσμού ενηλίκων ηλικίας 50-59 ετών σε 11 κρούσματα ανά 1000 άτομα ηλικίας ≥ 80 ετών. Η μεθερπητική νευραλγία είναι η συνηθέστερη επιπλοκή που χαρακτηρίζεται από επίμονο και δυσίατο πόνο μετά την αποδρομή των δερματικών βλαβών, που μπορεί να επηρεάσει την ποιότητα ζωής του ασθενούς. Η συχνότητα της νευραλγίας είναι 10%–13% των ατόμων >50 ετών που εμφάνισαν έρπητα ζωστήρα και αυξάνεται περισσότερο με την ηλικία.

2. Διαθέσιμα εμβόλια για τον Έρπητα Ζωστήρα

a. Ζων εμβόλιο του Έρπητα (Zoster Vaccine Live -ZVL, Zostavax), μία δόση ζώντος εξασθενημένου ιού έχει εγκριθεί για ανοσοεπαρκή άτομα ηλικίας ≥ 50 ετών. Δεν επιτρέπεται η χορήγηση του σε ανοσοκατασταλμένα άτομα

b. Ανασυνδυασμένο εμβόλιο του Έρπητα (Recombinant Zoster Vaccine, RZV-Shingrix), που περιέχει ανασυνδυασμένη ιική γλυκοπρωτεΐνη E σε συνδυασμό με το ανοσοενισχυτικό AS01B. Το RZV έχει εγκριθεί για ανοσοεπαρκή άτομα ηλικίας ≥ 50 ετών και για ανοσοκατασταλμένα άτομα >18 ετών.

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΟΙΜΩΞΕΩΝ**

**HELLENIC SOCIETY
FOR INFECTIOUS DISEASES**

Το εμβολιαστικό σχήμα περιλαμβάνει δύο δόσεις εμβολίου χορηγούμενες:

- σε διάστημα 2-6 μηνών, για τους ανοσοεπαρκείς ενήλικες ηλικίας ≥ 50 ετών
- σε διάστημα 1-2 μηνών για τους ανοσοκατεσταλμένους ενήλικες ηλικίας ≥ 18 ετών

3. Αποτελεσματικότητα των εμβολίων στην πρόληψη έρπητα ζωστήρα σε ανοσοεπαρκείς

a. Ζων εμβόλιο του Έρπητα-ZVL:

50–59 ετών 70%

60–69 ετών 64%

≥ 70 ετών 38%

b. Ανασυνδυασμένο εμβόλιο του Έρπητα – RZV

50–59 ετών 96.6%

60–69 ετών 97.4%

≥ 70 ετών 91.3%

Η μέση αποτελεσματικότητα του ανασυνδυασμένου εμβολίου ανήλθε σε 89% έως και 10 έτη μετά τον εμβολιασμό.

4. Αποτελεσματικότητα στην πρόληψη μεθερπητικής νευραλγίας

a. Ζων εμβόλιο του Έρπητα-ZVL:

65.7% -66%

b. Ανασυνδυασμένο εμβόλιο του Έρπητα – RZV:

88.8% - 91.2%

5. Αποτελεσματικότητα σε ανοσοκατασταλμένους ασθενείς

a. Ζων εμβόλιο του Έρπητα-ZVL:

Δεν χορηγείται σε ανοσοκατασταλμένους ασθενείς

b. Ανασυνδυασμένο εμβόλιο του Έρπητα – RZV:

Μελετήθηκε σε ομάδες ασθενών με αιματολογική κακοήθεια ή με αυτόλογη μεταμόσχευση αρχέγονων αιμοποιητικών κυττάρων και βρέθηκε αποτελεσματικότητα στην πρόληψη του έρπητα ζωστήρα από 68%-87%, και στην πρόληψη μεθερπητικής νευραλγίας 89%

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΟΙΜΩΞΕΩΝ**

**HELLENIC SOCIETY
FOR INFECTIOUS DISEASES**

6. Ποιοι πρέπει να εμβολιαστούνε έναντι του Έρπητα Ζωστήρα και με ποιο εμβόλιο
- a. Ενήλικες ≥ 50 ετών. Προτιμάται το ανασυνδυασμένο εμβόλιο – RZV
 - b. Ανοσοκατασταλμένοι ασθενείς ≥ 18 ετών, που είναι σε αυξημένο κίνδυνο για έρπητα ζωστήρα, μόνο με ανασυνδυασμένο εμβόλιο – RZV
7. Οδηγίες σε ειδικές περιπτώσεις.
- a. Χορηγούνται δυο δόσεις του Ανασυνδυασμένου Εμβολίου του Έρπητα – RZV σε μεσοδιάστημα 2-6 μηνών σε ανοσοεπαρκείς ενήλικες ηλικίας ≥ 50 ετών.
Εφόσον ο ασθενής είναι ανοσοκατασταλμένος ≥ 18 ετών, η δεύτερη δόση του Ανασυνδυασμένου Εμβολίου του Έρπητα – RZV χορηγείται όχι αργότερα από 1-2 μήνες.
Εναλλακτικά σε ανοσοεπαρκείς ενήλικες ηλικίας ≥ 50 ετών μία δόση του Ζώντος Εμβολίου του Έρπητα-ZVL.
 - b. Εάν ο ασθενής έχει προηγούμενο επεισόδιο έρπητα ζωστήρα, το εμβόλιο χορηγείται μετά από 12 μήνες
 - c. Εάν ο ασθενής έχει ήδη λάβει το Ζων Εμβόλιο του Έρπητα-ZVL, ο εμβολιασμός μπορεί να επαναληφθεί με Ανασυνδυασμένο Εμβόλιο του Έρπητα – RZV (δύο δόσεις) μετά από 12 μήνες
 - d. **Δεν απαιτείται έλεγχος αντισωμάτων έναντι του ιού VZV πριν τον εμβολιασμό για τον έρπητα ζωστήρα.** Σχεδόν όλοι οι ενήλικες >50 ετών έχουν μολυνθεί με τον VZV, ανεξάρτητα αν αναφέρουν συμπτώματα συμβατά με ανεμοβλογιά στο παρελθόν. Αν όμως είναι γνωστό ότι ο ασθενής είναι επίνοσος στον VZV, προτιμάται η χορήγηση 2 δόσεων (με μεσοδιάστημα 4 εβδομάδων) του εμβολίου της ανεμοβλογιάς.
 - e. Εγκυμοσύνη: δεν υπάρχουν δεδομένα για τα εμβόλια έναντι του έρπητα σε εγκύους.